

**ПРОГРАМА ЗА РАБОТА НА**

**НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ**

**«НИКОЛА Й. ВАПЦАРОВ 1936» с. ХВОЙНА  
ЗА 2024 ГОДИНА**

**1. ВЪВЕДЕНИЕ:**

Във връзка със ЗНЧ и ЗЮЛНЦ читалището е регистрирано и е вписано в регистъра на сдруженията с нестопанска цел в Агенция на вписванията -Смолян ,както следва:

Актуален учредителен акт-от 14.05.2019; ЕИК/ПИК 000609599 ;

Решение № Фирмено дело: 719/1997

Последни вписани промени в регистрацията са след Отчетно-изборно събрание на Общо –отчетно събрание на 21.03.2022 година. Представянето на читалището се осъществява заедно и поотделно от Председател – ГЕНОВЕВА АТАНАСОВА БАЛИЕВА и ЕЛЕНА АТАНАСОВА ЛЕЩЕВА ,секретар. Дата на изтичане на мандата: 21.03.2025 година.

Съгласно ЗНЧ читалището е вписано в Регистъра на народните читалища към Министерство на културата под № 405 ,последно извършени промени в обстоятелства са вписани на 01.07.2022 година.

Настоящата годишна програма за развитие на читалищната дейност на НЧ « НИКОЛА Й. ВАПЦАРОВ 1936» през 2024 г. е съобразена с изискванията на чл. 26 а, ал. 2 от Закона за народните читалища

Съгласно **Чл. 2. (1)** ЗНЧ, Народно читалище НИКОЛА Й. ВАПЦАРОВ 1936 е традиционно самоуправляващо се българско културно-просветни сдружение в с. ХВОЙНА, което изпълнява и държавни културно-просветни задачи. В дейността му могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Съгласно **Чл. 2. (2)** НЧ „НИКОЛА Й. ВАПЦАРОВ 1936“ е юридически лица с нестопанска цел.

Изготвянето на програмата за 2024 г. цели обединяване на усилията за развитие и утвърждаване на читалището, като важна обществена институция, реализираща културната идентичност на населението, както и да се засили обществената роля като единствен традиционен културен и образователен център.

Основните направления и приоритети в дейността на читалището произтичат от ЗНЧ, ЗОБ, общинската културна политика, осъществявана на основата на съществуващата нормативна уредба и чрез изпълнението на културния календар Изготвянето на Програмата за развитие на читалищната дейност през 2024 г. цели обединяване на усилията за развитие и утвърждаване на читалището като важна обществена институция, градяща културната идентичност на населението.

Тя обобщава най-важните моменти в работата на читалището , приоритети, цели и задачи, които ще спомогнат за укрепването, модернизирването и развитието му в общодостъпно и желано място за местната общност. Ще се работи за създаване на условия за превръщането на институцията в културен център, утвърждаващ ценностите на гражданското общество.

Целите заложи в Програма за дейност 2024 г. , са съобразени съгласно Чл. 3. (1) и (2) от ЗНЧ и са насочени да задоволяват потребностите на населението на с. Хвойна , свързани със:

1. развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователната дейност в с. Хвойна .
2. запазване на обичаите и традициите на хвойненци.;
3. разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
4. възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;
5. осигуряване на достъп до информация.

За постигане на целите се планират да се извършват основни дейности, като:

1. уреждане и поддържане на библиотеката след извършен ремонт;
2. развиване и подпомагане на любителското художествено творчество;
3. организиране дейността на групите, за инициране и провеждане на празненства, концерти чествания и иновативни дейности .
4. събиране и разпространяване на знания за родния край и включване в национални инициативи по програма „Живи човешки съкровища“;
5. създаване и съхраняване на етнографска колекция съгласно Закона за културното наследство;

## **2. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЧИТАЛИЩЕТО:**

На територията на с. Хвойна функционира/едно / Народно читалище „НИКОЛА Й. ВАПЦАРОВ 1936“ .

Читалището има изключително значение за укрепване, популяризиране и развитие на българската идентичност, традиционната култура и духовни ценности

### **2.1. Външната среда осигурява следните възможности:**

- Културно разнообразие:
- Сътрудничество с:
  - Министерство на културата
  - Областна администрация Смолян;
  - Община ЧЕПЕЛАРЕ.;
  - РЕКИЦ ”Читалища“;
  - Читалища;
  - Фондация Лале
  - Граждански сдружения и фондации:  
European Association of Folklore Festivals – EAFF Official Partner of UNESCO;
- Участие и работа по проекти, осигуряващи европейско и др.. финансиране.  
„Мобилност“ - НФК към Министерство на културата.

### **2. 2. Кои са силните страни на вътрешната среда**



- Интерес към търсене и развиване на нови форми на читалищна дейност;
  - работа с млади таланти;
- Сътрудничество на доброволци;
  - планувани доброволчески инициативи за подпомагане на хора в неравностойно положение.

### **2.3. Слаби страни:**

- Квалификацията на читалищното ръководство е необходимо условие и решаващ фактор за актуализиране дейностите на читалището.
- Територии, засегнати от обезлюдяване.
  - спирала на намаляващото и застаряващо население;
  - свиване на селските райони - показател за по-широка структурна криза на културния, икономически и трудов пазар;
  - периферизацията и задълбочаване недостатъци на селските райони.

### **2.4 Предизвикателства**

- Как да работим и търсим нови подходи при реализиране на дейности с изкуствата и културата, за да посрещнем потребностите на оскъдното население и по-ниските нива на взаимодействие?
- Как да се включат селските възрастни населения в културни и художествени практики?
- Как да осигурим устойчиви културни разработки за празни сгради и неизползвана инфраструктура?

## **СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ**

- Подпомагане на традиционните читалищни дейности и търсене на нови съвременни форми за тяхното развитие и предаване;
- Създаване на нови условия за развитие и утвърждаване на библиотеката при читалището като център за библиотечно-информационно обслужване на широк кръг потребители;
- Развитие на професионалните умения и повишаване на квалификацията на работещите в културната институция ; Обучение по Национална Програма "Учене през целия живот".
- Засилване интереса и краеведската дейност на местната общност към културно минало на с. Хвойна Проучване, на автентични песни, съхранени в сборници .
- Изграждане на реално партньорство с институции за реализиране на цялостната културна политика в с. Хвойна.
- Разширяване обхвата на дейността на читалището в обществено значими сфери, като социалната и информационно-консултантската.
- Насърчаване на трансграничното сътрудничество в областта на културата, участие в културни мрежи.
- Формиране на читалището като място за общуване и контакти, успешни социални практики и дарителски акции, повишаване ролята на читалището за социална и културна интеграция на различните социални общности.
- Участие в местното самоуправление и процесите на развитие на гражданското общество, участие в разработването на местни стратегии и превръщането на читалището във фактор за обществен диалог. в с. Хвойна.

## **4.РЕФЕРЕНТНИ ДОКУМЕНТИ**

- Закон за народните читалища;
- Закон за обществените библиотеки;

- Закон за културното наследство;
- Закон за меценатството;
- Закон за закрила и развитие на културата;
- Наредба № 2 на МК, от 01.07.2019 г. Обн . ДВ. бр.54 от 9 Юли 2019г /;
- Допълнителни субсидирани бройки;
- Документи при Патронаж.
- Общинска програма за развитие на община Чепеларе
- Договор към община Чепеларе

## **ОПЕРАТИВНИ ДЕЙНОСТИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПЛАН-ПРОГРАМАТА**

### **А. БИБЛИОТЕЧНА ДЕЙНОСТ**

Като неразделна част от читалището библиотеката активно участва в организирането на културния живот в селото Библиотечната дейност е една от дейности за читалището като културна институция. Чрез нея то се включват в националната мрежа от библиотеките у нас.

. Дейността на библиотеката през 2024 г. ще включва:

1. Актуализиране на библиотечния фонд на читалищната библиотека чрез закупуване на нова литература, абонамент, дарения, кандидатстване с проект пред МК и други организации.
- 2.. Поддържане на обществена библиотека на свободен достъп за библиотечно обслужване на около 80 читатели.
4. Изготвяне на библиографски справки по различни теми;
5. Инициатива „Книга за всеки” – въвеждане на системата за патронажно обслужване на възрастни читатели и такива с физически увреждания;
6. Организиране презентации на нови литературни творби и автори от местно и национално значение.
7. Провеждане превърналите се в традиция срещи „На гости в библиотеката” ;
8. Литературна гостоприемница – срещи с творци на словото;
9. Вечери и литературни четения с участието на местни литературни творци и почитатели на словото Четене от изявени европейски автори-Европейски дни на наследството-Европа Директно;
10. Експониране на изложба , кътове с литература, виктурины и др..
11. Организиране на индивидуална и културно-масова дейност с различни целеви групи: ( деца, ученици, възрастни); обособяване на тематични кътове по повод празници и годишнини; предоставяне на онлайн информация и представяне на презентации, посветени на значими събития и личности;
12. Повишане квалификацията, на читалищното ръководство, чрез участие в организирани обучения от Регионална библиотека“Николай Вранчев“-Смолян и РЕКИЦ“Читалища“

### **Б. ЛЮБИТЕЛСКО ХУДОЖЕСТВЕНО ТВОРЧЕСТВО**



Съществена част от дейността на читалището е грижата за разширяване и развитие на любителското художествено творчество.

Художественотворческата дейност в читалището **цели** запазване и *развитие на традиционните ценности* на българския народ, съхранение на обичаите и традициите, както и създаване на нови традиции, породени от нуждите на местните общности. Чрез тази дейност, читалището ще работи за привличане на *млади хора* за участие в инициативи на читалищните самодейни колективи. С изявите на читалището ще се работи за развитие и обогатяване на културния живот в населеното място, за утвърждаване на националното самосъзнание и отчитане и съхранение богатството на местната култура. Чрез тази дейност читалището ще има възможност за популяризиране на общината, областта, страната и чужбина.

Към читалището за творчески сезон 2024 функционират:

**1. Образователни дейности:**

Кръжоци, клубове, школи по изкуства (*кратко описание*);

НЕ

Езикови школи и курсове (*кратко описание*);

НЕ

Клубове по краезнание (*кратко описание*);

НЕ

Музейни колекции (*кратко описание*).

НЕ.

**2. Любителско творчество (поддържане и изяви на художествени състави);**

Фолклорни състави и *формации* (*кратко описание*);

ФГ „РУПЧОС“

Театрални състави (*кратко описание*);

НЕ

Танцови състави и групи */битови/* (*кратко описание*);

ТС „ЖАРАВА“

Групи за класически и/или модерен балет, съвременни и характерни танци (*кратко описание*)

НЕ

Вокални групи, хорове и индивидуални изпълнители (*кратко описание*);

НЕ

Други (*кратко описание*)

ДА.

Предоставяне на компютърни услуги и интернет -да/не;

**3. Организиране на празници, фестивали, събори, изложби, творчески вечери, граждански инициативи, спортни занимания и др. с местно, регионално, национално и международно значение.**

**4. Поддържане** и доказани изяви на художествени състави и създаване на нови; ангажирано участие в *общинските конкурси, празници* и др. прояви.

**5. Специално внимание и подкрепа на младите дарования** за включването им в местни творчески инициативи със *заинтересовани институции* относно, културното възпитание младите хора и стимулиране на творческите им възможности /музика, фолклор, традиционни изкуства, краезнание, литература и др. *през летните месеци*.

**6. Събиране на материали за културно-историческото минало и етнографията на село Хвойна.**

**7. Нематериално културно наследство** – съхраняване и предаване на традиционна култура, участие в националната система „Живи човешки съкровища –България”2020.

**8. Нови дейности, заложи в програмата на читалището, в т.ч. работа по проекти,** съществено сътрудничество с други културни институции.

**9. Осъвременяване на читалищните дейности и услуги чрез обучение на хората от всички възрасти с цел развитие на гражданското общество.** Читалището – място за учене през целия живот.

**10. Социална политика на читалището,** в т.ч. Работа с хора с увреждания и осигуряване на достъп на тези хора до дейността на читалището, етнически малцинства, работа с различни възрастови групи, развитие на доброволчеството *(кратко описание)*

## **В. ОРГАНИЗАЦИОННА ДЕЙНОСТ**

1.Планувани заседания на читалищното настоятелство и събрания отчетни/отчетно-изборни/извънредни .

2.Предоставяне на изисквана документация към Регистър на народните читалища в Министерството на културата./ Наредба № 2 от 1 юли 2019 г. за реда за водене на регистъра на народните читалища и на читалищните сдружения.

## **КУЛТУРЕН КАЛЕНДАРЕН**

<b>Месец</b>	<b>Събитие</b>	<b>Място</b>	<b>Дата</b>
Януари	130 г. от рождението на Георги Русинов, обществен деец, антифашист ,роден в с. Хвойна	Поднасяне цветя на паметника на Г. Русинов в центъра на селото.	08.01.2024
	Честване на бабин ден		21.01.2024
Февруари	151 г. от обесването на Васил Левски – кът в библиотеката на читалището и поднасяне на цветя на паметника на Апостола в с. Малево		19.02.2024
Март	Ден на самодееца и баба Марта – връзване на мартенички на населението	Мегдана на селото	01.03.2024



Април	Великден – детска работилница за боядисване на яйца и великденска украса	Читалище	
Май	От м. май до м. октомври участия във фестивали и събори  24 май – отбелязване деня на славянската писменност	Кът в читалището	24.05.2024
Юни	Денят на Ботев и загиналите за свободата на България. Поднасяне цветя и кратка програма на паметника в местността „Таушана“	Паметник местност „Таушана“	02.06.2024
Юли	Празник на родното село – събор Илинден	Мегдана на селото	20.07.2024
Август	101 години от рождението на Георги Арnaudов – писател, краевед написал химна на село Хвойна	Кът в библиотеката	20.08.2024
Септември	101 г. от смъртта на Георги Русинов – поднасяне на цветя	Паметника в центъра на селото	26.09.2024
Октомври	Ден на възрастните хора		01.10.2024
Ноември	Ден на народните Будители	Кът в библиотеката	01.11.2024
Декември	Честване на Бъдни вечер и Рождество Христово	НЧ „ Никола Й. Вапцаров 1936“	

### ДРУГИ ДЕЙНОСТИ

- участие в местни, регионални, национални празници и международни фестивали;
- участия на работещите в читалищата в обучения за повишаване на квалификацията, работни срещи, дискусии и други форми за развитие на капацитета на служителите;
- участие в обучения на РЕКИЦ „Читалища“;
- иницииране на социални дейности с различни възрастови групи, хора с увреждания
- подпомагане на населението при бедствени ситуации и др.

### ИНДИКАТОРИ ЗА ОЦЕНКА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА:

- брой регистрирани членове, събран членски внос

- брой посетители на предоставяни от читалището услуги;
- брой читатели
- брой нови книги и абонамент;
- брой предоставени услуги;
- брой и качество на проведени празненства, концерти, чествания;
- брой организирани групи и постижения;
- брой участия в местни, регионални, национални и международни изяви и конкурси;
- награди от участия в конкурси, фестивали и празници;
- брой кандидатстване и спечелени и финансирани проекти;
- поведени събрания – общи и на настоятелството.
- извършена пререгистрация на читалището в определения от ЗНЧ срок.
- общ бюджет на читалището за предходната година.

### **ФИНАНСИРАНЕ**

- Субсидия от държавния бюджет за делегирани от държавата дейности съгласно чл.23 (1);
- Собствени средства от регламентирана стопанска дейност и членски внос;
- Финансиране от спечелени проекти;
- Дарения;

### **СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ОТЧЕТ НА ПРОГРАМАТА**

Срокът за изпълнение на Програмата е в рамките на бюджетната 2024 година; Съгласно чл. 26а, ал. 4 от Закона за народните читалища Председателят на читалището представя в срок до 31.03.2024 г. пред Кмета на община Чепеларе и Общинския съвет доклад за осъществените дейности в изпълнение на Програмата и за изразходваните от бюджета средства през 2023 г. При отчитане на дейностите в изпълнение на Програмата ще бъдат отчетени и индикаторите за оценка на изпълнението.

### **ЗАКЛЮЧЕНИЕ:**

Настоящата едногодишна програма за развитие на Читалище "НИКОЛА Й. ВАПЦАРОВ 1936" е вариант и процес във времето, един от начините, който ще се търси в бъдеще, за да стимулира развитието на общността.

*Забележка: Програмата е отворена за допълнения. Тя визира най-общите положения, залегнали в плановете за работа през предстоящата 2024 година. Промени по програмата се съгласуват с читалищното настоятелство и се представят в Община Чепеларе*

Изготвил:



Председател на НЧ "НИКОЛА Й. ВАПЦАРОВ 1936" с. ХВОЙНА





# УСТАВ

на Народно читалище "Никола Йонков Вапцаров- 1936 год."  
с. Хвойна, община Чепеларе, област Смолян

## I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Читалището е самостоятелна, независима, самоуправляваща се културно-просветна организация на населението, която изпълнява и държавни културно-просветни задачи.

Чл. 2. Читалището е неполитическа организация, в която могат да участват всички граждани без ограничения за възраст, пол, политическа, етническа и религиозна принадлежност.

Чл. 3. Читалището се изгражда и работи върху принципите на демократизма, доброволността и автономността. То поддържа отношения на сътрудничество и взаимодействие с Кметството на селото.

Чл. 4. Читалището е юридическо лице с нестопанска цел.

Чл. 5. Наименованието на читалището е НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ "Никола Йонков Вапцаров- 1936 год.". Седалището и адресът на управление на читалището са: с. Хвойна, община Чепеларе, област Смолян.

## II. ЦЕЛИ И ФОРМИ НА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕТО ИМ

Чл. 6. Целите на читалището са да задоволява потребностите на гражданите, свързани с: развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователната дейност в населеното място; запазване обичаите и традициите на българския народ; разширяване знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата; възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание; осигуряване на достъп до информация.

Чл. 7. За постигане на целите си, читалището извършва основни дейности като: урежда и поддържа библиотеки, читални; развива и подпомага любителското художествено творчество; организира празненства и чествания; събира и разпространява знания за родния край; осигурява достъп до информация.

Чл. 8. Читалището може да развива и допълнителна стопанска дейност, свързана с предмета на основната му дейност в съответствие с действащото законодателство, като използва приходите от нея за постигане на определените в устава цели.

## III. ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ И ИМУЩЕСТВО

Чл. 9. Читалището набира средства от:

1. Членски внос;
2. Културно-просветна и информационна дейност;
3. Субсидии от държавния и общинския бюджет;
4. Наеми от движимо и недвижимо имущество на читалището при спазване на забраната по чл. 3, ал. 4 от ЗНЧ;
5. Дарения от спонсори, завещания и други законни приходи.



Чл. 10. Имуществото на читалището се състои от право на собственост и други вещни права, вземания, ценни книжа, други права и задължения.

Чл. 11. Разходите на читалището не могат да надвишават приходите.



#### IV. ОРГАНИ НА УПРАВЛЕНИЕ И КОНТРОЛ

Чл. 12. Органи на управление и контрол на читалището са: общото събрание, настоятелството и проверителната комисия.

Чл. 13. Общото събрание се състои от всички членове на читалището, които имат право на глас.

Чл. 14. Общото събрание има следните правомощия:

1. Изменя и допълва устава;
2. Избира и освобождава членовете на настоятелството, проверителната комисия и председателя;
3. Приема вътрешни актове, необходими за организацията на дейността на читалището;
4. Изключва членове на читалището;
5. Определя основни насоки на дейността на читалището;
6. Взема решение за членуване или за прекратяване на членство в читалищно сдружение;
7. Приема бюджета на читалището;
8. Приема годишния отчет до 30 март на следващата година;
9. Определя размера на членския внос;
10. Отменя решения на органите на читалището;
11. Взема решения за откриване на клонове на читалището след съгласуване с общината;
12. Взема решение за прекратяване на читалището;
13. Взема решение за отнасяне до съда на незаконосъобразни действия на ръководството или отделни читалищни членове;

Чл. 15. Редовно общо събрание на читалището се свиква от настоятелството най-малко веднъж годишно. Извънредно общо събрание може да бъде свикано по решение на настоятелството, по искане на проверителната комисия или на една трета от членовете на читалището с право на глас. При отказ на настоятелството да свика извънредно общо събрание до 15 дни от постъпването на искането, проверителната комисия или една трета от членовете на читалището с право на глас могат да свикат извънредно общо събрание от свое име.

Чл. 16. Общото събрание се свиква чрез покана, отправена до членовете на читалището, имащи право на глас, която трябва да съдържа дневния ред, датата, часа и мястото на провеждането му и кой го свиква. Поканата трябва да бъде получена срещу подпис или връчена не по-късно от 7 дни преди датата на провеждането. В същия срок на вратата на читалището и на други общодостъпни места в общината, където е дейността на читалището, трябва да бъде залепена поканата за събранието.

Чл. 17. Общото събрание е законно, ако присъстват най-малко половината от имащите право на глас членове на читалището. При липса на кворум събранието се отлага с един час. Тогава събранието е законно, ако на него присъстват не по-малко от една трета от членовете при редовно общо събрание и не по-малко от половината плюс един от членовете при извънредно общо събрание.





Чл. 18. Решенията по чл. 14, т. 1, 4, 10, 11 и 12 се вземат с мнозинство най-малко две трети от всички членове. Останалите решения се вземат с мнозинство повече от половината от присъстващите членове.

Чл. 19. Изпълнителен орган на читалището е настоятелството, което се състои най-малко от трима членове, избрани за срок от 3 години.

Чл. 20. Настоятелството има следните права и задължения:

1. Свиква общото събрание;
2. Осигурява изпълнението на решенията на общото събрание;
3. Подготвя и внася в общото събрание проект за бюджет на читалището и утвърждава щата му;
4. Подготвя и внася в общото събрание отчет за дейността на читалището;
5. Назначава секретаря на читалището и утвърждава длъжностната му характеристика.

Чл. 21. Настоятелството се свиква на заседание от председателя на читалището. Настоятелството взема решение с мнозинство повече от половината от членовете си.

Чл. 22. (1) Председателят на читалището е член на настоятелството и се избира от общото събрание за срок от 3 години.

(2) Председателят има следните права и задължения:

1. Организира дейността на читалището съобразно закона, устава и решенията на общото събрание;
2. Представява читалището;
3. Свиква и ръководи заседанията на настоятелството и председателства общото събрание;
4. Отчита дейността си пред настоятелството;
5. сключва и прекратява трудовите договори със служителите съобразно бюджета на читалището и въз основа на решение на настоятелството.

Чл. 23. Секретарят на читалището:

1. Организира изпълнението на решенията на настоятелството, включително решенията за изпълнение на бюджета;
2. Организира текущата основна и допълнителна дейност;
3. Отговаря за работата на щатния и хонорувания персонал;
4. Представява читалището заедно и поотделно с председателя.

Чл. 24. (1) Проверителната комисия се състои най-малко от трима членове, избрани за срок до 3 години.

(2) Членовете на проверителната комисия избират помежду си председател, който свиква заседанията и ръководи работата на комисията.

(3) Проверителната комисия осъществява контрол върху дейността на настоятелството, председателя и секретаря на читалището по спазване на закона, устава и решенията на общото събрание.

(4) Проверителната комисия взема решенията си с обикновено мнозинство.

## V. ЧЛЕНСТВО

Чл. 25. Членовете на читалището са индивидуални, колективни и почетни.

Чл. 26. Индивидуалните членове са български граждани. Те биват действителни и спомагателни:



- 162
1. Действителните членове са лица, навършили 18 години, които участват в дейността на читалището, редовно плащат членски внос и имат право да избират и да бъдат избирани;
  2. Спомагателните членове са лица до 18 години, които нямат право да избират и да бъдат избирани. Те имат право на съвещателен глас.

Чл. 27. Колективните членове могат да бъдат професионални организации, стопански организации, търговски дружества, кооперации и сдружения, културно-просветни и любителски клубове и творчески колективи и др., които съдействат за осъществяване целите на читалищата, подпомагат дейностите, поддържането и обогатяването на материалната база и имат право на един глас в общото събрание.

Чл. 28. Почетни членове могат да бъдат български и чужди граждани с изключителни заслуги за читалището. Почетните членове се обявяват за такива по решение на общото събрание на читалището.

Чл. 29. (1) Членовете на читалището са длъжни да спазват устава на читалището, редовно да плащат членския внос и да пазят и обогатяват читалищното имущество.

(2) При неизпълнение на задълженията по ал. 1 членовете на читалището могат да бъдат изключени по решение на общото събрание.

## VI. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 30. Читалището има кръгъл печат с надпис по периферията "Народно читалище "Никола Йонков Вапцаров- 1936"", в средата с. Хвойна обл. Смолян.

Настоящият устав е приет от общото събрание на 09.04.2010 г.

- Заверили:
1. Елена Веселинова Иванова- Губерова- .....
  2. Нели Георгиева Лещева- .....
  3. Николина Борисова Ганева- .....
  4. Милка Ангелова Кърнева- .....
  5. Милка Неделчева Брънзалова- .....

Заверили:



Верно с устава





Списък на Читалищно настоятелство и проверителна Комисия  
При НЧ“Н ИКОЛА Й. ВАПЦАРОВ 1936“ с. Хвойна.

Председател:    Геновева Атанасова Балиева

Членове:

1. Иванка Ангелова Дикова
2. Милка Ангелова Кърнева
3. Недялка Велкова Велкова
4. Милка Неделчева Брънзалова
5. Геновева Атанасова Балиева

Проверителна комисия:

Председател:

Венка Методиева Качакова

Членове:

1. Неделя Апостолова Панайотова
2. Елена Ангелова Инджова

**НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ “НИКОЛА Й. ВАПЦАРОВ 1936»**

Тел., e-mail :nikolavapcarov\_s\_hvoind@abv.bg

**ДОКЛАД**

**ЗА ОСЪЩЕСТВЕНИТЕ ЧИТАЛИЩНИ ДЕЙНОСТИ**

**НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ**

**«НИКОЛА Й. ВАПЦАРОВ 1936» ГР/С. ХВОЙНА  
ЗА 2023 ГОДИНА**

**1. ВЪВЕДЕНИЕ:**

Във връзка със ЗНЧ и ЗЮЛНЦ читалището е регистрирано и е вписано в регистъра на сдруженията с нестопанска цел в Агенция на вписванията -Смолян , както следва:

Актуален учредителен акт-от 14.05.2019 г.;ЕИК/ПИК 000609599. ;

Решение № Фирмено дело: 719/1997г.

Последни вписани промени в регистрацията са след Отчетно-изборно събрание на 21.03.2022 г. година. Представянето на читалището се осъществява заедно и поотделно от Председател – Геновева Атанасова Балиева и секретар – Елена Атанасова Лещева  
Дата на изтичане на мандата: 21.03.2025 година.

Съгласно ЗНЧ читалището е вписано в Регистъра на народните читалища към Министерство на културата под № 405 ,последно извършени промени в обстоятелства са вписани на 01.07.2022 година.

Настоящият годишен отчет за развитие на читалищната дейност на НЧ «Никола Й. Вапцаров 1936 « през 2023 г. е съобразен с изискванията на чл. 26 а, ал. 2 от Закона за народните читалища

Съгласно **Чл. 2. (1)** ЗНЧ, Народно читалище „ Никола Й. Вапцаров 1936“ е традиционно самоуправляващо се българско културно-просветни сдружение в с. Хвойна, което изпълнява и държавни културно-просветни задачи. В дейността му могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Съгласно **Чл. 2. (2)** НЧ „Никола Й. Вапцаров 1936“ е юридически лица с нестопанска цел.

Основните направления и приоритети в дейността на читалището произтичат от ЗНЧ, ЗОБ, общинската културна политика, осъществявана на основата на съществуващата нормативна уредба и чрез изпълнението на културния календар

Отчета обобщава най-важните моменти в работата на читалището , приоритети, цели и задачи, които спомогнат за укрепването, модернизирването и развитието му в общодостъпно и желано място за местната общност.

Отчета за дейност 2023 г, е насочен да задоволяват потребностите на населението на с.Хвойна, свързани със:



1. развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователната дейност в гр. /с Хвойна
2. запазване на обичаите и традициите на гр. /с Хвойна;
3. разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
4. възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;
5. осигуряване на достъп до информация.  
За постигане на целите са реализирани основни дейности, като:
  1. уреждане и поддържане на библиотеката;
  2. развиване и подпомагане на любителското художествено творчество;
  3. организиране дейността на групите, за инициране и провеждане на празненства, концерти чествания и иновативни дейности съобразно променената епидемична среда;
  4. събиране и разпространяване на знания за родния край и включване в национални инициативи по програма „Живи човешки съкровища“;
  5. създаване и съхраняване на етнографска колекция съгласно Закона за културното наследство;

## **2. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЧИТАЛИЩЕТО:**

На територията на с. Хвойна функционира едно Народно читалище „Никола Й. Вапцаров 1936” .

Читалището има изключително значение за укрепване, популяризиране и развитие на българската идентичност, традиционната култура и духовни ценности

### **2.1. Външната среда осигурява следните възможности:**

- Културно разнообразие:
- Сътрудничество с:
  - Министерство на културата
  - Областна администрация Смолян;
  - Община Чепеларе.;
  - РЕКИЦ ”Читалища”;
  - Читалища;
  - Фондация Лале
  - Граждански сдружения и фондации:
    - European Association of Folklore Festivals – EAFF Official Partner of UNESCO;
- Участие и работа по проекти, осигуряващи европейско и др. финансиране. „Мобилност“ - НФК към Министерство на културата.

### **2. 2. Кои са силните страни на вътрешната среда:**

- Кадрови ресурс с дългогодишен стаж в сферата на читалищната дейност;
- материална база – 300 кв.м.
- Интерес към търсене и развиване на нови форми на читалищна дейност;
  - работа с млади таланти;
- Сътрудничество на доброволци;
  - планувани доброволчески инициативи за подпомагане на хора в неравностойно положение.

### **2.3. Слаби страни:**

- Квалификацията на читалищното ръководство е необходимо условие и

решаващ фактор за актуализиране дейностите на читалището.

- Територии, засегнати от обезлюдяване.
  - спирала на намаляващото и застаряващо население;
  - свиване на селските райони - показател за по-широка структурна криза на културния, икономически и трудов пазар;
  - периферизацията и задълбочаване недостатъци на селските райони.

#### **2.4 Предизвикателства**

- Как да работим и търсим нови подходи при реализиране на дейности с изкуствата и културата, за да посрещнем потребностите на оскъдното население и по-ниските нива на взаимодействие?
- Как да се включат възрастни населения в културни и художествени практики?
- Как да осигурим устойчиви културни разработки за празни сгради и неизползвана инфраструктура?

#### **СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ**

- Подпомагане на традиционните читалищни дейности и търсене на нови съвременни форми за тяхното развитие и предаване;
- Създаване на нови условия за развитие и утвърждаване на библиотеката при читалището като център за библиотечно-информационно обслужване на широк кръг потребители;
- Развитие на професионалните умения и повишаване на квалификацията на работещите в културната институция; Обучение по Национална Програма “Учене през целия живот“.
- Засилване интереса и краеведската дейност на местната общност към културно минало на с. Хвойна. Проучване, на автентични песни, съхранени в с. Хвойна.
- Изграждане на реално партньорство с институции за реализиране на цялостната културна политика в с. Хвойна.
- Разширяване обхвата на дейността на читалището в обществено значими сфери, като социалната и информационно-консултантската.
- Насърчаване на трансграничното сътрудничество в областта на културата, участие в културни мрежи.
- Формиране на читалището като място за общуване и контакти, успешни социални практики и дарителски акции, повишаване ролята на читалището за социална и културна интеграция на различните социални общности.
- Участие в местното самоуправление и процесите на развитие на гражданското общество, участие в разработването на местни стратегии и превръщането на читалището във фактор за обществен диалог. в с. Хвойна.

#### **4.РЕФЕРЕНТНИ ДОКУМЕНТИ**

- Закон за народните читалища;
- Закон за обществените библиотеки;
- Закон за културното наследство;
- Закон за меценатството;
- Закон за закрила и развитие на културата;
- Наредба № 2 на МК, от 01.07.2019 г. Обн. ДВ. бр.54 от 9 Юли 2019г /;
- Допълнителни субсидирани бройки;
- Документи при Патронаж.
- Общинска програма за развитие на община Чепеларе
- „Договор към община Чепеларе



## ОПЕРАТИВНИ ДЕЙНОСТИ

### А. БИБЛИОТЕЧНА ДЕЙНОСТ

Като неразделна част от читалището библиотеката активно участва в организирането на културния живот в селото Библиотечната дейност е една от дейности за читалището като културна институция. Чрез нея то се включват в националната мрежа от библиотеки у нас.

Дейността на библиотеката през 2023 година

- 2.. Поддържане на обществена библиотека на свободен достъп за библиотечно обслужване на около 80 читатели.
4. Изготвяне на библиографски справки по различни теми;
5. Инициатива „Книга за всеки” – въвеждане на системата за патронажно обслужване на възрастни читатели и такива с физически увреждания;
6. Организиране презентации на нови литературни творби и автори от местно и национално значение.
7. Провеждане превърналите се в традиция срещи „На гости в библиотеката” ;
8. Литературна гостоприемница – срещи с творци на словото;
9. Вечери и литературни четения с участието на местни литературни творци и почитатели на словото Четене от изявени европейски автори-Европейски дни на наследството-Европа Директно;
10. Експониране на изложба , кътове с литература, виктурини и др..
11. Организиране на индивидуална и културно-масова дейност с различни целеви групи: (деца, ученици, възрастни); обособяване на тематични кътове по повод празници и годишнини; предоставяне на онлайн информация и представяне на презентации, посветени на значими събития и личности;
12. Повишаване квалификацията, на читалищното ръководство, чрез участие в организирани обучения от Регионална библиотека “Николай Вранчев“-Смолян и РЕКИЦ“Читалища“

### Б. ЛЮБИТЕЛСКО ХУДОЖЕСТВЕНО ТВОРЧЕСТВО

Съществена част от дейността на читалище “Никола Й. Вапцаров 1936 „през 2023 година е грижата за разширяване и развитие на любителското художествено творчество.

Художественотворческата дейност в читалището цели запазване и *развитие на традиционните ценности* на българския народ, съхранение на обичаите и традициите, както и създаване на нови традиции, породени от нуждите на местните общности. Чрез тази дейност, читалището работи за привличане на *млади хора* за участие в инициативи на читалищните самодейни колективи. С изявите на читалището се работи за развитие и обогатяване на културния живот в населеното място, за утвърждаване на националното самосъзнание и отчитане и съхранение богатството на местната култура. Чрез тази дейност читалището има възможност за популяризиране на общината, областта, страната и чужбина.

Към читалището за творчески сезон 2022/2023 функционират:

#### 1. Образователни дейности:

Кръжоци, клубове, школи по изкуства (*кратко описание*);

Не

Езикови школи и курсове (*кратко описание*)

Не

Клубове по краезнание (*кратко описание*);

Не

Музейни колекции (*кратко описание*).

Не

**2. Любителско творчество (поддържане и изяви на художествени състави);**

Фолклорни състави и формации (*кратко описание*);

Фолклорна група „ РУПЧОС“

Театрални състави (*кратко описание*);

Не

Танцови състави и групи /битови/ (*кратко описание*);

Танцов състав „ ЖАРАВА“

Групи за класически и/или модерен балет, съвременни и характерни танци (*кратко описание*);

Не

Вокални групи, хорове и индивидуални изпълнители (*кратко описание*);

Не.

**Други (*кратко описание*)**

Да

Предоставяне на компютърни услуги и интернет - Да

**3. Организиране на празници, фестивали, събори, изложби, творчески вечери, граждански инициативи, спортни занимания и др. с местно, регионално, национално и международно значение.**

Да

**4. Поддържане** и доказани изяви на художествени състави и създаване на нови; ангажирано участие в *общинските конкурси, празници* и др. прояви.

Да

**5. Специално внимание и подкрепа на младите дарования** за включването им в местни творчески инициативи със *заинтересовани институции* относно, културното възпитание младите хора и стимулиране на творческите им възможности /музика, фолклор, традиционни изкуства, краезнание, литература и др. *през летните месеци*.

Да

**6. Събиране на материали за културно-историческото минало** и етнографията на с. Хвойна

**7. Нематериално културно наследство** – съхраняване и предаване на традиционна култура, участие в националната система „Живи човешки съкровища –България”2020.

**8. Нови дейности, заложи в програмата на читалището, в т.ч. работа по проекти,** съществено сътрудничество с други културни институции.

**9. Осъвременяване на читалищните дейности и услуги чрез обучение на хората** от всички възрасти с цел развитие на гражданското общество. Читалището – място за учене през целия живот.



**10.Социална политика на читалището,** в т.ч. Работа с хора с увреждания и осигуряване на достъп на тези хора до дейността на читалището, етнически малцинства, работа с различни възрастови групи, развитие на доброволчеството **(кратко описание)**

## **В. ОРГАНИЗАЦИОННА ДЕЙНОСТ**

1.Реализирани заседания на читалищното настоятелство и събрания отчетни/отчетно-изборни/извънредни .

- събрания – 1.;
- заседания – 6.

2.Предоставяне на изисквана документация към Регистър на народните читалища в Министерството на културата./ Наредба № 2 от 1 юли 2019 г. за реда за водене на регистъра на народните читалища и на читалищните сдружения

## **РЕАЛИЗИРАНИ ДЕЙНОСТИ**

<b>Месец</b>	<b>Събитие</b>	<b>Място</b>	<b>Дата</b>
Януари	Бабин ден. Самодейците възпроизведоха традицията по измиване ръцете на бабата – акушерка. Много шеги и закачки	Сладкарницата на селото	20.01.2023 г.
Февруари	Почитане паметта на апостола на свободата Васил Левски поднасяйки цветя на паметника в с. Малево. Кът за делото му в библиотеката.  Участие на ФГ“РУПЧОС“ на празника на с. Косово „ Старци на пуст“	С. Малево	18.02.2023 г.
		Читалището	18.02.2023 г.
Март	На центъра на селото Баба Марта върза мартенички на всички за здраве.  Кратък рецитал от самодейците и поднасяне цветя на паметника на Руския воин  Честване международния ден на жената с песни и танци от самодейците в сладкарницата на селото	С. Косово	26.02.2023 г.
		Мегдана на селото	01.03.2023 г.
		Руски паметник до с. Хвойна	03.03.2023 г.
		Сладкарница с. Хвойна	08.03.2023 г.
Април			
Май	ФГ „ РУПЧОС“ и ТС „ ЖАРАВА“ взеха участие в 26“Старопланински	Гр.	13.05.2023 г.

	<p>Събор Балкан фолк“ – Велико Търново.</p> <p>В библиотеката се проведе представяне на книгата Рано или късно на Нидал Алгафари</p> <p>Участие на ФГ „РУПЧОС“ на събора на с. Павелско</p>	<p>ВеликоТърново</p> <p>Библиотека</p> <p>С. Павелско</p>	<p>18.05.2023 г.</p> <p>27.05.2023 г.</p>
Юни	<p>Почетохме паметта на Христо Ботев и загиналите за освобождението на България поднасяйки венци на паметника в местността „Таушана“</p>	<p>С. Хвойна</p>	<p>02.06.2023 г.</p>
Юли	<p>Участие на ТС „ЖАРАВА“ В 5 Национален фолклорен конкурс „С песните на Георги Чилингиров“ в село Полковник Серафимово, където завоюваха сребърен медал.</p> <p>Участие на ФГ „РУПЧОС“ В СЕДМИЯ „Фолклорен фестивал на сусама“ 2023г. в село Доситеево.</p> <p>Участие на ФГ „РУПЧОС“ в събора на Народното творчество и животновъдство „РОЖЕН“ 2023 г.</p> <p>Илинден – честване храмовия празник на църквата „ Св. Пророк Илия“ и празник на с. Хвойна. Участие взеха ФГ „РУПЧОС“, рецитал на децата от с. Хвойна.</p> <p>Картинна изложба в салона на читалището на Ани Инджова – Белемезова. / местна художничка /</p>	<p>С. Полковник Серафимово</p> <p>С. Доситеево обл. Хасково</p> <p>Рожен</p> <p>Мегдана на с. Хвойна</p> <p>Читалище</p>	<p>01.07.2023 г.</p> <p>02.07.2023 г.</p> <p>15.07.2023 г.</p> <p>22.07.2023 г.</p> <p>22.07.2023 г.</p>
Август	<p>Участие на ФГ“ РУПЧОС“ на събора „ Лилково посреща“ с. Лилково.</p> <p>Участие на ФГ“ РУПЧОС“ на събора в с. Старцево</p>	<p>С. Лилково</p> <p>С. Старцево</p>	<p>12.08.2023 г.</p> <p>19.08.2023 г.</p>
Септември	<p>Участие на ФГ „РУПЧОС“ в международния фестивал „Неделински двуглас“, – бронзов медал</p>	<p>Гр. Неделино</p>	<p>02.09.2023 г.</p>



Октомври			
Ноември	Участие на ФГ“ РУПЧОС“ на международния фолклорен фестивал „Слав Бойкин“ гр. Раковски	Гр. Раковски	18.11.2023 г.
Декември	Дядо Коледа раздаде подаръци на децата от селото	Мегдана на селото	25.12.2023 г.

## ДРУГИ ДЕЙНОСТИ

-участие в местни, регионални, национални празници и международни фестивали;

Да

-инициатива от международно и национално значение:

Да

-участие с проект в обявена конкурсна сесия от Министерството на културата за финансова подкрепа на библиотеките за обновяване на фондовете им по програма „Българските библиотеки – съвременни центрове на четене и информираност” 2020 г., утвърдени със заповед № РД 09-395/02.07.2020 г. обявява втора конкурсна сесия и информация за класираните читалищни библиотеки.

Не

-участия на работещите в читалищата в обучения за повишаване на квалификацията, работни срещи, дискусии и други форми за развитие на капацитета на служителите:

Да

-участие в обучения и експертни консултации от РЕКИЦ „Читалища”:

- указания на Министерство на културата за условията и реда за разпределение на годишната държавна субсидия за народните читалища, по чл. 23 от ЗНЧ.
- онлайн информиране на читалищата от областта на тема: “Иновативни практики и реализации на културни дейности -2020“
- Онлайн обучение и разработен примерен образец на : Отчет за дейност 2020 г. и Програма за читалищна дейност -2021 г., представени в Министерство на културата изпратени до читалища област Смолян и общински администрации. съобразени с нормативни документи, наредби и указания, както следва: Чл. 26а. (1,2) , съгласно чл. 26а, ал. 4 от ЗНЧ, Наредба № 2 от 1 юли 2019 г., за реда за водене на регистъра на народните читалища Обн. ДВ. бр.54 от 9 Юли 2019 г., Указания на Министерство на културата за дейността на комисиите , извършващи разпределение на Годишната държавна субсидия за читалищата, по чл.23, от ЗНЧ.  
*Заб. Представените образци :Отчет за дейност 2023 г. и Програма за читалищна дейност -2024 г. са примерени образци с препоръчителен характер,*
- Онлайн среща на тема „Посланиците на EPALЕ BG – ползватели, създатели и популяризатори на онлайн съдържание“. Събитието се провежда по проект № 604378-EPP-1-2018-1-BG-EPPKA2EPALЕ-NSS „EPALЕ Национални звена за подкрепа (НЗП)“.
- Втора Он лайн среща с посланици на EPALЕ, на , през платформата **ZOOM**.  
Теми:
- 1. Ангажиране на потребители и работа с платформата

- 2. Основни критерии за подбор на най-добър посланик
- 3. Предстоящи дейности през 2024 г.

-иницииране на социални дейности с различни възрастови групи , хора с увреждания

Да

-подпомагане на населението при бедствени ситуации и др.

Да

#### **ИНДИКАТОРИ ЗА ОЦЕНКА:**

- брой регистрирани членове, събран членски внос-.....
- брой посетители на предоставяни от читалището услуги;
- брой читатели-.....;
- брой нови книги и абонамент-....;
- брой предоставени услуги.....;
- брой и качество на проведени празненства, концерти, чествания.....;
- брой организирани групи и постижения.....;
- брой участия в местни, регионални, национални и международни изяви и конкурси....;
- награди от участия в конкурси, фестивали и празници.....;
- брой кандидатстване и спечелени и финансирани проекти.....;
- поведени събрания – общи и на настоятелството.....
- извършена пререгистрация на читалището в определения от ЗНЧ срок.....
- общ бюджет на читалището за предходната година.....

#### **ФИНАНСИРАНЕ**

- Субсидия от държавния бюджет за делегирани от държавата дейности съгласно чл.23 (1);
- Субсидия за дейност от Община Смолян .съгласно чл.26а (3) от Закон за Народните Читалища;
- Собствени средства от регламентирана стопанска дейност и членски внос;
- Финансиране от спечелени проекти;
- Дарения;
- Управленски инициативи.

#### **СРОК НА ОТЧЕТЕН ПЕРИОД**

Срокът за отчетният период е в рамките на бюджетната 2023 година;

Съгласно чл. 26а, ал. 4 от Закона за народните читалища Председателят на читалището представя в срок до 31.03.2024 г. пред Кмета на община Чепеларе и Общинския съвет доклад за осъществените дейности в изпълнение на Програмата и за изразходваните от бюджета средства през 2023 г.

При отчитане на дейностите са отчетени и индикаторите за оценка на изпълнението.

#### **ЗАКЛЮЧЕНИЕ:**

Настоящият едногодишен Отчет на Читалище “Никола Й. Вапцаров 1936“ с. Хвойна е, в изпълнение на Програма 2023 г.

Изготвил: Председател на НЧ „Никола Й. Вапцаров 1936“ с. Хвойна

